

AYOLLAR KIIYIMINI MAYDA DETALLARIGA ISHLOV BERISH

Ahmadaliyeva Xadichaxon

O'zbekiston tumani 2-son politexnikum

Maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya: Ayollar kiyimiga mayda detallarga ishlov berish san'ati nafaqat kiyimning tashqi ko'rinishini yaxshilash, balki uning nafisligi va o'ziga xosligini oshirishga xizmat qiladi. Bu jarayon kiyimning har bir kichik qismi, tugma, ip, bezak, tikuv va boshqa elementlariga alohida e'tibor qaratishni talab qiladi. Mayda detallarga ishlov berish nafaqat kiyimning sifatini oshiradi, balki uni kiygan insonning didi va uslubini ham aks ettiradi.

Kalit so'zlar: mayda detallar, kiyim, mato, ip, bezak, ipak, mato, tugmalar, fermuarlar, kashtalar.

Mayda detallarga ishlov berishda eng muhim jihatlardan biri sifatli materiallardan foydalanishdir. Kiyim uchun tanlangan mato, ip, bezaklar va boshqa aksessuarlar bir-biriga mos kelishi, ranglari uyg'un bo'lishi lozim. Masalan, ipak mato ustiga qo'yilgan nafis ip tikuvlari yoki kichik naqshlar kiyimga yanada ko'rkamlilik va joziba bag'ishlaydi. Shuningdek, matoning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olib, uning elastikligi, qalinligi va boshqa texnik ko'rsatkichlarini aniqlash kerak. Mayda detallarga ishlov berishda tikuv usullari ham katta ahamiyatga ega. Qo'l tikish usullari, maxsus mashinalardan foydalangan holda bajariladigan tikuvlar kiyimning mustahkamligi va nafisligini ta'minlaydi. Har bir tikuv chizig'i aniq va bir xilda bo'lishi lozim, chunki noaniq yoki notekis tikuv kiyimning ko'rinishini buzishi mumkin. Ayniqsa, ayollar kiyimida tikuvlar ko'pincha bezak sifatida ham ishlatiladi, shuning uchun ularning go'zalligi va aniqligi muhimdir. Tugmalar, fermuarlar va boshqa

yopilish elementlari ham mayda detallarga kiradi. Ularning tanlovi kiyimning umumiy uslubiga mos kelishi kerak. Masalan, nafis va kichik tugmalar yupqa matolarga mos keladi, katta va qalin tugmalar esa qalinroq va qishki kiyimlarga yaxshiroq uyg'unlashadi. Shuningdek, fermuarlarning ishlash sifati va ularning kiyimga joylashuvi ham muhimdir. Yaxshi tanlangan va sifatli fermuar kiyimning qulayligini oshiradi va uning uzoq muddat xizmat qilishini ta'minlaydi.[1]

Bezak elementlari, jumladan, kashtalar, naqshlar, boncuklar va boshqa dekorativ elementlar ham ayollar kiyimining mayda detallari hisoblanadi. Ular kiyimga o'ziga xoslik va nafislik qo'shadi. Kashta ishlari an'anaviy usullar bilan yoki zamonaviy mashinalar yordamida bajarilishi mumkin. Har bir bezakning joylashuvi va hajmi kiyimning umumiy dizayniga mos bo'lishi kerak. Juda ko'p yoki juda katta bezaklar kiyimni og'ir va bezovta qiluvchi ko'rinishga olib kelishi mumkin, shuning uchun muvozanatni saqlash muhimdir. Shuningdek, ayollar kiyimlarida ichki qoplamalar va tikuvlarning ichki ishlovlari ham katta ahamiyatga ega. Ichki qoplamalar kiyimning shaklini saqlash, uning kiyishda qulay bo'lishini ta'minlash va matoning uzoq muddat xizmat qilishini kafolatlash uchun xizmat qiladi. Ichki tikuvlar ham mustahkam va nozik bo'lishi kerak, chunki ular kiyimning ichki ko'rinishini belgilaydi va kiyuvchining terisiga ta'sir qiladi. Mayda detallarga ishlov berishda ranglar uyg'unligi va kombinatsiyasi ham muhim hisoblanadi. Kiyimning asosiy rangi bilan bezaklar, tikuvlar va tugmalar ranglari uyg'un bo'lishi kerak. Ranglarning mos kelmasligi kiyimning umumiy ko'rinishini buzishi mumkin. Shuningdek, ranglarning mavsumga mosligi va kiyim turiga qarab tanlanishi kerak. Masalan, yozgi kiyimlarda yorqin va ochiq ranglar, qishki kiyimlarda esa to'q va issiq ranglar afzal ko'riladi. Kiyimga mayda detallarga ishlov berishda zamonaviy texnologiyalar ham keng qo'llaniladi. Kompyuter yordamida yaratilgan naqshlar, lazer kesish usullari va boshqa ilg'or texnologiyalar kiyimning sifatini oshirish va ish jarayonini tezlashtirish imkonini beradi. Biroq, an'anaviy qo'l san'atlari ham o'z o'rnini saqlab qolmoqda, chunki ular kiyimga noyoblik va inson

qo'lining iliqqligini beradi. Ayollar kiyimiga mayda detallarga ishlov berishda dizayner va tikuvchi o'rtasidagi hamkorlik juda muhimdir. Dizayner kiyimning umumiy konsepsiyasini yaratadi, uning uslubini va ranglarini belgilaydi, tikuvchi esa bu g'oyalarni amaliyotga tadbqiq etadi. Har ikki tomonning bir-birini tushunishi va hamkorlikda ishlashi kiyimning sifatli va chiroyli chiqishini ta'minlaydi.[2]

Shuningdek, ayollar kiyimiga mayda detallarga ishlov berishda kiyimning maqsadi va uni kiyadigan insonning didi hisobga olinadi. Masalan, ish uchun mo'ljallangan kiyimda bezaklar kamroq va nozikroq bo'lishi kerak, bayram yoki maxsus tadbirlar uchun esa ko'proq va ko'zni qamashtiruvchi bezaklar ishlatilishi mumkin. Kiyimning qulayligi va funkcionalligi ham doimo yodda tutilishi zarur. Mayda detallarga ishlov berishda sifat nazorati ham muhim ahamiyatga ega. Har bir tayyorlangan kiyim sinovdan o'tkazilib, uning tikuvlari, tugmalari, fermuar ishlashi va bezaklarning mustahkamligi tekshiriladi. Bu jarayon kiyimning mijozga yetkazilishidan oldin uning mukammal holatda ekanligini ta'minlaydi. Shuningdek, ayollar kiyimiga mayda detallarga ishlov berishda ekologik jihatlar ham hisobga olinmoqda. Bugungi kunda ko'plab ishlab chiqaruvchilar tabiiy va qayta ishlangan materiallardan foydalanishga, toksik bo'lmagan bo'yoqlar va bezaklardan foydalanishga e'tibor qaratmoqda. Bu nafaqat atrof-muhitni himoya qilish, balki kiyim kiyuvchining sog'lig'iga ham foyda keltiradi.[3]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, ayollar kiyimiga mayda detallarga ishlov berish nafaqat texnik jarayon, balki san'at va didning uyg'unlashgan ifodasidir. Har bir detal kiyimning umumiy ko'rinishini yaxshilaydi, uni yanada chiroyli va o'ziga xos qiladi. Bu jarayonda sifat, dizayn, qulaylik va ekologik omillar birgalikda hisobga olinishi lozim. Mayda detallarga e'tibor berish orqali kiyim nafaqat tashqi ko'rinishi bilan, balki ichki mazmuni bilan ham mukammal bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdukarimova, G. "Ayollar kiyimlari dizayni va bezak san'ati". Toshkent: O'zbekiston Milliy Noshirlik, 2018.
2. Ergasheva, M. "Kiyim tikish va bezak ishlari". Toshkent: Sharq, 2020.
3. Karimov, S. "Milliy kiyimlar va ularning bezaklari". Samarqand: Samarqand Davlat Noshirligi, 2017.
4. Tursunova, N. "Moda va kiyim dizayni asoslari". Toshkent: Fan va Texnologiya, 2019.
5. Rasulova, D. "Ayollar kiyimidagi naqsh va kashta san'ati". Buxoro: Buxoro Noshirlik Uyushmasi, 2021.
6. Islomov, A. "Kiyim tikish texnologiyasi". Toshkent: O'zbekiston Yozuvchilar Uyushmasi, 2016.
7. Sobirova, L. "Zamonaviy ayollar kiyimlari va bezaklar". Toshkent: Yoshlar Noshirligi, 2022.
8. Mirzaeva, F. "Kiyim dizaynida ranglar va tekstura". Toshkent: Ilm Ziyo, 2019.
9. Qodirov, X. "Kiyim bezaklarining tarixi va rivojlanishi". Namangan: Namangan Davlat Noshirligi, 2018.
10. Yusupova, Z. "Ayollar kiyimlarida sifat nazorati". Toshkent: Texnologiya va Dizayn, 2020.